

tatione, quae aut contemptum Dei parit aut desperationem. Non igitur fides obruenda est uel silentio vel sophismatum praestigijs, quoties de poenitentia homines docendi sunt.

XCII.

- 5 Nominamus contritionem, ut ecclesia usitate loquitur, pauores conscientiae agnoscentis iram Dei aduersus peccata nostra et dolentis, quod Deum offendimus et quanquam non potest gradus talium dolorum et pauorum constitui, cum in alijs magis, in alijs minus acres sint, tamen fatemur aliquos veros dolores esse oportere in his, qui conuertuntur. Nec disputandum est, an sit sufficientiens dolor, quia non pendet remissio ex merito aut magnitudine doloris, sed certissimum est nullum esse sufficientem dolorem ac, cum crescit dolor sine consolatione, homo ruit in aeternum exitium.

XCIII.

- Discrimen considerandum est inter timorem Dei seruilem et filialem seu inter contritionem Iudae et Petri.¹³⁹ Est enim seruilis timor fuga et fremitus aduersus Deum sine fide vt in Saule, Iuda, Cain.¹⁴⁰ Sed timor filialis est verus pauor et dolor animi consternati sensu irae Dei et metu poenarum, ad quem accedit fides, quae inter pauores erigit et consolatur corda et accedit ad Deum, petit et accipit remissionem. Talis est sanctorum contritio, deinceps 20 etiam in tota vita. Fit enim in his opus Deo placens et cultus Dei, iuxta dictum psalmi: „complacitum est domino super timentibus eum et in [G 1v:] his, qui sperant super misericordiam eius“,¹⁴¹ item: „Sacrificium Deo spiritus contritus.“¹⁴² Nec audiantur ociosae disputationes sophistarum de amore iustitiae et timore poenae, cum certum sit mixtos esse hos ingentes motus etiam 25 in sanctis, timorem, sensum poenae et fidem accendentem ad Deum et quanquam hi motus literis et vocabulis discerni possunt, tamen re ipsa non ita diueluntur, ut historia Ionae et omnium sanctorum experientia ostendit.¹⁴³

XCIII.

- Fides, ut Paulus loquitur, est assentiri omni verbo Dei nobis tradito et in hoc 30 promissioni gratiae et est fiducia promissae misericordiae, qua cor propter mediatorem et per eum liberatur ex doloribus inferorum et accedit ad Deum et inuocat eum clamans „Abba, Pater“¹⁴⁴ et hac vera consolatione acquiescit

¹³⁹ Vgl. Mt 27,3–5; Lk 5,1–11.

¹⁴⁰ Vgl. I Sam 15,1–35; Gen 38,1–26; Gen 4,1–16.

¹⁴¹ Ps 33,18.

¹⁴² Ps 51,19.

¹⁴³ Vgl. Jon passim.

¹⁴⁴ Röm 8,15; Gal 4,6.